

2 X GRANIET

Onderzoek over thema's uit de collectie wordt door ADVN via verschillende kanalen verspreid al naar gelang het doelpubliek. Resultaten van origineel, diepgravend en fundamenteel onderzoek komen terecht in *Wetenschappelijke Tijdingen* (WT) of vinden de weg naar andere wetenschappelijke platformen. Ook de lemma's in de digitale *Encyclopedie van de Vlaamse beweging* (DEVB) stoelen op *peer-reviewed* onderzoek. In de *ADVN-Mededelingen*, die gratis en op meer dan 4.000 exemplaren worden verdeeld, vertrekken we vanuit de collectie, worden nieuwe aanwinsten en geïnventariseerde archieven gesignaleerd en in context geplaatst, worden hypotheses geformuleerd voor verder onderzoek en gebeuren eerste onderzoeksstappen. De bijdragen zijn korter en toegankelijker, maar daarom niet minder pertinent.

Met deze uitgaven tracht het ADVN de doelstelling waar te maken om geschiedschrijving over de Vlaamse beweging in de brede zin te stimuleren, te ondersteunen en te verspreiden.

Dit jaar bestaat WT 90 jaar en we zijn met de *Mededelingen* toe aan het 90ste nummer. Deze toevalligheid werd hier aangegrepen om wat extra aandacht te schenken aan beide publicaties. 90 is voorbij zilver, goud, diamant en zelfs eik, en staat voor graniet, de allerhardste natuursteen en extreem duurzaam. Vooral die laatste eigenschap is een kernwaarde in de erfgoedsector. Voor de gelegenheid duikelden we van beide tijdschriften de eerste editie op. U kan ze eveneens lezen via de ADVN-website (advn.be)

Gaaf en gevoelig

In het eerste nummer van *Wetenschap in Vlaanderen*, het blad van de Vereniging voor Wetenschap (en vanaf 1940 *Wetenschappelijke Tijdingen*) pleitte hoofdredacteur Jozef Goossenaerts voor *"een maandelijks Orgaan, dat door het aankondigen van al de Congressen en Studiedagen en van al de voornaamste vergaderingen, van de nieuwste boeken en dies meer, met allerhande vragen om inlichtingen, de wetenschappelijke atmosfeer gaaf en gevoelig houdt, allerhande initiatieven weet aan te moedigen, velen doet medeleven met deze culturele actie en - vooraf en vooraan – van ons wetenschappelijk leven geregeld het trouwe beeld beoogt te geven, dat we in dit ogenblik hier van nergens krijgen. In dit Orgaan verschijnen enkel stukken die nog niet elders zijn gepubliceerd"*.

En ook, bij wijze van troost: *"Geen redactie van een tijdschrift als dit kan de inhoud zo kiezen, dat elk lezer alles goedvindt of, hoe bevattelijk de tekst ook gesteld zij, alles even makkelijk verstaat"*.

In het nummer kwam verder het nieuws dat de Antwerpse Provincieraad kasteel Sterckshof in Deurne zou uitbouwen tot ... *"museum der Vlaamsche Beschaving"*. In de vele kamers zouden bezoekers onder meer een gobelin wever, zilversmid, graveur, houtsnijder en kantwerkster aan het werk te zien krijgen. We schrijven 1935. 90 jaar en vele invullingen later ligt de toekomst van het Sterckshof in *"een museum, met een sterke educatieve en recreatieve rol"* én de focus op pop-art.

Begin 2002 houdt Frans-Jos Verdoodt toenmalig ADVN-directeur, de eerste *ADVN-Mededelingen* boven de doopvont. Naast een eerbetoon aan Jozef Goossenaerts naar aanleiding van (jawel) een jubileumnummer van WT, worden ook de richtlijnen voor het nieuwe tijdschrift meegegeven: het moet actuele informatie leveren *"in een vlot toegankelijke taal en vorm"*.

Toegankelijke bijdragen bieden we u nog steeds, in dit nummer onder meer van vrijwilliger Dirk Luyten en ADVN-onderzoekster Kas Swerts over de begindagen van de VTB en de rol van Frans Luyten daarbij. De overdracht van het archief van Frans Luyten leverde alweer een stuk van de puzzel van het VTB-verhaal. ADVN-medewerker Ida De Boodt toont aan dat de vroege Vlaamse bewegers verzamelplaatjes inzetten als marketingmiddel en stagiaire Alix Van Nieuwenhuyze belicht de tot nog toe onderbelichte rol van vrouwen in de radicalere Vlaamse rangen. Collectiemedewerker Willem Dermaut was verantwoordelijk voor de beredeneerde verhuis van de rijke kranten- en tijdschriftencollectie en brengt daarover verslag uit.

De allereerste *Mededelingen* bevatte volgende nieuwjaarswensen: *"het moge u wel bollen, het moge u naar de zin zijn"*. Namens het ADVN-team wens ik u ook in 2026 eveneens *zeer wel bollen* en evenveel leesplezier, **Ann Mares**